

Veřejný ochránce práv

Údolní 39, 602 00 Brno

tel: (+420) 542 542 888, fax: (+420) 542 542 112

e-mail: podatelna@ochrance.cz, www.ochrance.cz

Pan

[REDACTED]

[REDACTED]@seznam.cz

Naše značka

5073/2013/VOP/MPT

Datum

24. ledna 2014

Vážený pane [REDACTED],

z pověření zástupce veřejného ochránce práv JUDr. Stanislava Křečka navazují na dosavadní komunikaci uskutečněnou v rámci vyřizování Vašeho podání ze dne 1. 8. 2013.

Ve svých doplněních původního podnětu, vyřizovaného pod sp. zn. 6584/2012/VOP/EN, napadáte postup Magistrátu města Most při výkonu sociálně-právní ochrany Vašeho nezletilého syna [REDACTED], kdy máte za to, že dotčený úřad při výkonu sociálně-právní ochrany Vašeho syna straní matce.

Nápravy jste se pokusil dosáhnout prostřednictvím stížnosti ze dne 21. 11. 2012 adresované dotčenému úřadu, Vaše stížnost však byla vyjádřením ze dne 7. 1. 2013 vyhodnocena jako nedůvodná. Na předmětné vyjádření jste dne 13. 2. 2013 reagoval tak, že jste zpochybnil některá tvrzení obsažená ve sdělení úřadu. Při osobním jednání uskutečněného téhož dne Vám bylo Mgr. Naděždou Krupczovou vytknuto pořizování zvukového záznamu jednání bez vědomí sociální pracovníce. Tuto výhradu jste odmítl ve svém vyjádření ze dne 21. 2. 2013 s tím, že Váš postup odpovídá zákonné úpravě a dále byl reakcí na již dříve vyslovený zákaz pořizování zvukového záznamu, o který jste projevil zájem (poukazujete na záznam z jednání ze dne 14. 2. 2011). Dopisem ze dne 13. 3. 2013 jste byl ze strany dotčeného úřadu vyrozuměn, že uvedený postup je nekorektní s odkazem na ustanovení § 18 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a ustanovení § 11 až § 16 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Ve věcech nezletilých dětí **ochránce může prošetřit postup orgánu sociálně-právní ochrany dětí** (neboť výkon sociálně-právní ochrany je výkonem státní správy). Podle citovaného zákona¹ je vyžadováno, aby dotčený úřad dostal možnost zjednat nápravu sám na základě jemu doručené stížnosti. Pokud by Vaše stížnost byla dotčeným úřadem shledána alespoň částečně důvodnou, je tento úřad

¹ Ustanovení § 11 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

povinen bezodkladně přistoupit k nápravnému opatření.² Ve Vašem případě podání stížnosti k přijetí nápravného opatření nevedlo.

Vážený pane [redacted], dovoluji mi nyní informovat Vás, že na základě Vámi předložených dokumentů bylo v dané záležitosti, ve smyslu ustanovení § 14 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, zahájeno šetření postupu Magistrátu města Most. Za účasti ochráncem pověřených pracovníků Kanceláře veřejného ochránce práv bude na dotčeném úřadě provedeno místní šetření, které zástupce veřejného ochránce práv zaměří především na ověření, zda při výkonu sociálně-právní ochrany Vašeho syna nedocházelo ze strany Magistrátu města Most ke stranění matce Vašeho syna. Dále bude vyjasněna otázka pořizování zvukových záznamů z úředních jednání bez souhlasu přítomné sociální pracovnice.

Termín šetření byl telefonicky předjedнан na den 5. 2. 2014.

Již nyní se mohu k pořizování zvukových záznamů vyjádřit tak, že podle tehdy platné právní úpravy, jste byl, v souladu s ustanovením § 12 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů³, oprávněn tyto záznamy pořizovat i bez souhlasu (resp. vědomí) přítomné sociální pracovnice. Aktuálně je daná oblast upravena zejména ustanovením § 88 zákona č. 98/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Podle předešlé i současné právní úpravy, a dosavadní judikatury, je však nesprávným postupem úřadu, pokud je Vám pořízení zvukového záznamu z úředního jednání zakázáno.

Vzhledem k aktuálně probíhajícímu odvolacímu řízení ve věci výchovy a výživy Vašeho syna si dále dovoluji zopakovat, že je vyloučeno, aby ochránce jakkoli ovlivňoval či hodnotil výsledek soudního řízení. Soudci jsou při výkonu své funkce nezávislí a jejich nestrannost nesmí být nikým ohrožena.⁴ Rozhodnutí soudů lze z těchto důvodů napadat výhradně podáním opravných prostředků.⁵

Dále, s ohledem na Vaše elektronické vyjádření ze dne 31. 7. 2013 zaslané na adresu rosenkrantzova@ochrance.cz, kde uvádíte, že „matka syna se rozhodla a podala bezdůvodně žádost o svěření syna do své péče. Já jsem přesvědčený o tom, že spravedlivou a správnou šancí jak pro rodiče tak hlavně pro děti, je institut střídavé péče.“, mi dovoluji podotknout, že konkrétní úprava poměrů musí především korespondovat nejlepším zájmům nezletilých dětí, o kterých je rozhodováno.⁶ Jakkoli lze chápat postoje rodičů, kterým soud nedal za pravdu ve věci dalšího rodinného uspořádání, nelze než poukázat na nutnost (resp. povinnost) rodičů v otázkách péče

² Ustanovení § 175 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

³ Podle ustanovení § 12 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, **svolení není třeba**, použijí-li se písemnosti osobní povahy, podobizny, obrazové snímky nebo obrazové a zvukové záznamy **k účelům úředním na základě zákona**. Pokud je tedy záznam pořizován v souvislosti s úřední činností správního orgánu, je podmínka ustanovení § 12 odst. 2 citovaného zákona dostatečně naplněna. Podle dosavadní dostupné judikatury **nelze zvukový záznam zachycující projevy, ke kterým dochází při výkonu povolání, při obchodní či veřejné činnosti, zpravidla považovat za zaznamenání projevu osobní povahy** (PR, 2005, č. 17 - NS sp. zn. 30 Cdo 64/2004).

⁴ Čl. 82 úst. zákona č. 1/1993 Sb., Ústava ČR.

⁵ V civilním řízení ustanovení § 201 a násl. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

⁶ Podle článku 3 odst. 1 Úmluvy o právech dětí musí být zájem dítěte předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány.

o dítě spolupracovat, neboť žádný výrok soudu sám o sobě nezajistí bezproblémové fungování vzájemných rodinných vztahů. Pokud jde o pozici Magistrátu města Most v daném řízení, zdůrazňuji, že úkolem orgánu sociálně-právní ochrany dětí v pozici kolizního opatrovníka je hájit nejlepší zájmy dětí. Není v nepořádku a nijak nesnižuje kvalitu poskytnuté sociálně-právní ochrany, pokud je tento nejlepší zájem dítěte spatřován v jiné úpravě rodinných poměrů, než prosazuje ten který rodič.

Vážený pane [REDAKCE], v případě potřeby neváhejte kontaktovat zpracovatelku Vaší stížnosti Mgr. Margaritu Pátíkovou, tel. č. 542 542 313. Relevantní informace lze kdykoli doplnit ke shora uvedené spisové značce.

S pozdravem

Mgr. Ing. Lenka F r ý d k o v á v. r.
vedoucí oddělení rodiny, zdravotnictví a práce
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)